

հնչելուն ալ հազիւ ուրիշ կրնայ փոխել ապի փորձով
 տեսնուած է : Ի սոցալ թե՛նք անտի շատ տարիներ
 Ի Պօլիս և ուրիշ անգլիկ կեցող և ուսեալ անձանց շա-
 տերուն վե՛լ այլ Այն բերանային հնչելը օտար երու-
 ժ շուտ թե՛ ան անտի զե՛սկ մեր և կի զեցական երաժիշտ-
 ներէն ալ շատերը որ և որից երգ մը երգելու առնն-
 նին կը պահէն նաեւ Ի Պօլիս : որուն սովորաբար պի-
 րապէս էլ բնական : որ ազգային հնչելն մ'է և կե-
 ղեցական երաժիշտ թե՛ ան մե՛ջ մնացած : ու շարուն-
 թե՛ ան արժանի է նաեւ որ իրենց երաժիշտական հըն-
 չիւնն ամենէն աւելի պահել կրցող ազգերն : իրենց
 լեզուին արտասանութիւնը : հետեւ արտար իրենց աղ-
 զային ամեն յատկութիւնները պահողներն են : Մեր
 խօսքին և զրաւորութիւնը բնիկ յառաջ քիչ մ'ալ
 եկեղեցական երգոց վերայ պէտք է խօսինք : քանի որ
 հոն միայն կրցանք գտնել քիչ շատ բնականութիւնը աղ-
 զային և գոնականք և սոցալային ճաշակ :

Պիպի շարունակութիւն :

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ԱՌԱՅԻՆԻ ՌԻ ԲԱՆԱԲԱՎԻՐԹ ՊԱՏԱՆԻ

(Հարունակութիւն, տես թիւ 4) :

“ Չեր և ուրիշներուն կեանքին կը
 վնասէք ոչ թէ միայն զուրիշը գանա-
 կով վերաւորելով, այլ նա և կոխ ը-
 նելով, զարնելով, բռնադատելով որ
 ծանր աշխատութիւններ յանձն առ-
 նուն : Անոց պահպանութիւն պարտքն
 օտքի սակ կ'առնու այն սուտ բժիշկը
 որ սխալ գեղեր կուտայ : ինչպէս նա
 և անիկոց որ հոտած կամ աւրուած
 կերակուրներ, քայտած գինիներ ու
 տհաս պտուղներ կը ծախէ : դարձեալ
 ով որ փոխադրական հիւանդութեանց
 շտարածուելուն համար կարեւոր բղ-
 դու թիւններ շններ : ինչպէս օրի
 նակի համար ըսեիք բորոտութեան,
 ծաղկի, մտղձախտի եւ այլն : Կուք ալ,
 ով մարք, աս պատուիրանիս գէ՛մ կ'ը-
 նէք, երբ որ ըստ ձեր պարտուցը ու-
 շադութիւն չէք գներ որ տղաքնիդ
 կրակի կամ ջրերու քով յաճախելով
 վտանգուին : չէք պատուաստեր զի-

րենք որ ծաղկի հաննէն, երկար ժամա-
 նակ իրենք զիրենք իրենց գլխուն կը
 թողուք ու չէք մտածեր որ անիկոց ինչ
 գէշ բաներ կը հետեւին : չէք արդ իկեր
 որ կառքերու ետեւներէն չվազեն,
 անողու շուրթեամբ զէնք չգործածեն,
 ծառերու վրայ չէլլան ու սանդուխ-
 ներէ վար չվազեն (1) : Այլ թէ ստիպես
 մէկը որ շատ օրի և գինի խմէ, անոր
 բրած գէշութեանց յանցանքը քու կը
 է : Եթէ ստիպես կին մը որ իրեն կա-
 լաղութեանն աւելի աշխատի, իրեն և
 նաեւ տղուն մահուանը պատճառ
 գուն կ'ըլլաս : Տհաճութիւններն ալ
 կընան զմարդ հիւանդացնել ու մեռ-
 ցնել : Թէ որ գէշ վարք անցնես՝ ա-
 նով հօրդ կեանքը կը կարծեցնես : Ե-
 թէ բռնութիւն ու խտուրթիւն բա-
 նեցնես ընկերոջդ գէ՛մ, զինքը կը արքա-
 մեցնես ու հողուոյն և թերեւս առողջ
 ջութեանն ալ կը վնասես, որով մեծաւ
 պէս կը մեղանչես :

“ Աւանց առօրնութեան ստակ մը
 չեն արժեք զուարճութիւնները : Մէկն
 որ առօր չէ, այնպիսին նաեւ հարուստ
 է իրեն կարծածէն աւելի : Հիւանդ
 դութիւնները ժամանակի ու ոտիկի
 կորուստ են ու զուարճութեանց ար-
 գելք կ'ըլլան : Այսպէց էք ուրեմն ամե-
 նայն կերպով որ առողջութիւնիդ չը
 կորսնցնէք, որուն մի միայն հնարքն է
 բարեխառնութիւնը : Կուք ձեզ վե-
 պէտք չէ վտանգներու մէջ ձգէք բղ-
 ձեղ : բայց երբ որ գիմոցնիդ վտանգ
 մը ելլայ՝ քաջախիտ պէտք է ըլլաք :
 Աեղութիւններէ խալըսելու միակ մի-

(1) Երբ որ դատարանին հոսք բազմ ունենայ
 տեսնալու այնպիսի քորոզներ որ կարող ըլլան բա-
 րայականի վրայ երկու խօսք խօսելու : կը փոփա-
 քինք, որ կամ վին իրենց սողմը վե՛ժող, գուտիլը
 գիտութեամբ կամ անգիտութեամբ իրողոց մարց :
 սա ստակով ոճիրներուն վերայ ալ խօսովն : ո՛հ պարն
 յառայի և դատարանին Հայուն անբարոյականը :
 Տ. անուամ օրինակովն :

Ըստ քաջասիրտութիւնն է : (Այ թէ կրօնքը շատիկի նման փոխերը կ'աւելցնենեմք :) Աստուծոյ թեան մէջ վախկտար կը խղզուի . իսկ քաջասիրտը աստուծոյ մը ապաւինելով կը խաղըփի : Այ թէ ի՞նչ կամ կտորած շունը վախկտա մը խաճնելու ըլլան , սորորմէ լին յուսա հաստարար լալով ու սղբալով կը մեռնի . բայց քաջասիրտը կը թողու որ հրացեայ երկաթով առդէն ու այնպէսով կ'առողջանայ :

« Այ երբէք կրնայ մէկն անհող ըլլալ ու փոյթ չընել իր կենացն ու առողջութեանը վերայ , եթէ ոչ զօրաւորագոյն սրարոր մը կամ հասարակաց բարին նոյնը զգահանջէ իրմէ . կամ թէ որպէս զի պատուոյն և պարտուցը դէմ չգործէ : ( ) Երհնեալ ըլլայ ան մարդը որ սղայ մը խղզուելու վտանգէն խաղանելու համար , ջրին մէջ կը նետուի , ու իրեն կեանքը անստոյգ վտանգի մէջ կը դնէ . որպէս զի տղան յայտնի մահուը նէ խաղըսէ : Բժիշկներն ալ ու քահա նաները հիւանդաց քովը կ'երթան , թէպէտ եւ վտանգ ըլլայ որ իրենք ալ նոյն անտէն բռնուին , որպէս զի մարմինն առողջացընեն ու հողւոյն բարիք մը ընեն : Արբոր թշնամիները ձեր հայրենիքն ընկձել կը սարանան՝ ուրիշներուն հետ դուք ալ կը զինուորիք , ու հասարակաց հանգստութիւնն ապա հովելու համար , դուք զձեզ վտանգի մէջ կը դնէք . սուրբերն ալ որոնք որ մենք հիմա կը յարգենք , աւելի յանձն առին մարտիրոս ըլլալ քան թէ հաւատքնին ու բանալ :

« Թէ որ հիւանդութեամբ անկողին լցնաք , ձեր սարսքն է ամեն հրնարք բանեցընել , թէպէտ եւ անախորժ ըլլան . որպէս զի նորէն վրայ դնէք առողջանար : Բժիշկին ըսածնէրուն սիրով մտիկ ըրէք , քաշած ցաւերնուդ ու ձեր վրայ եղած դարմաննէ

րուն սիրով համբերեցէք , ու ձեր վրայ աշխատողները մի ձանձրացընէք . նեղութիւնը մի արհամարհէք , ու նա յեցէք միանգամայն որ անով ոգեւորաւ չըլլաք : Իսկ թէ որ մահը կը մօտիկնայ , հանդարտ սրտով իրեն դալուն սպասեցէք : ( ) Եր մը փնչպէս որ իմ պարսքս է , հիւանդի մը քով դացեր էի , ու հարցուցի իրեն թէ մեռնելուդ վերայ կը ցաւիս . նայեցէք ինչ պատասխան տուաւ ինձի : Ահ , հայր , բաւ . ինչո՞ւ համար պիտի յատիժ , ի՞նչ . Թի՛նէ Թեանիլ Թե՞ղ է Թի . ես աչէի գիտէի որ Թեանիլը համար ծնած էմ . և Թի՛նէ ինձի առաջ ելող մարդիլ ընթացն : Բանի որ ծամանի ունի՛ Թեանիլ մարտելով Բարի Գործեր ընել կը ջանայի . ու ի՛նչ նայէի որ անանկ ըլլամ ինչպէս որ այս կէտին կ'ողբէ ըլլալ : Եր՞ժ հիմա վախով Բայց նաեւ վախահոնութեամբ կ'ելլամ (Եսործոյ առջեւ , վասն զի ինչը Բարի է :

Իայց ձեր մարմնոյն առողջութեանն ու երի պէտք է , սիրելի տղարս , որ ձեր հողւոյն առողջութիւնն հագար . ուրեմն ձեզմէ հեռու ըլլան չափազանց հաճոյքներն ու ցաւերը : Թէ որ Մատուած ձեզի յաջողութիւն տայ , մի հարարանար . և եթէ ուղի նեղութիւններով փորձել զձեզ , զգուշութեամբ ու խոհեմութեամբ զձեզ ա նանց պատրաստեցէք . երբ ձեր վրայ նեղութիւնները կը զօրանան , արիւթութեամբ կրեցէք ու աննոց հետեւանք . ներուն համբերութեամբ տարէք :

« Իայց որովհետեւ ամեն բարիք Մատու ծակ կուգան , աղաչեցէք որ ձեզի առողջ մարմնոյ հետ տայ նաեւ առողջ միտք մ'ալ » :

Մասնկ կը քարոզէր այն Մոսկովորդ հայր սուրբը անցեալ կիրակի :

ԿԸ Ըարոնանիոսի :